

Szakmai látogatás a Caritas Varsó hajléktalanellátó központjában Varsó, 2014. szeptember 18.

A „Kegyelem ajándéka” Központ az egyik legnagyobb hajléktalanellátó létesítmény Varsóban. Az egyik legrégebbi ilyen intézmény a fővárosban, a rendszerváltás előtt, 1989-ben létesült. 162 férfinak és nőnek nyújt fizetős átmeneti szállást. Működtet népkonyhát, ahol naponta 300 melegített szolgálnak ki, és működtet egy hajléktalan fürdetőt is.

A Központ telephelyén számos létesítmény, szolgáltatás található (gyermekintézménytől működő templomig), maga a telephely egy sűrűn lakott lakóövezetben található, nem messze a városközponttól. A látogatás inkább egy idő- és kulturális utazásnak felelt meg.

Az épületen belül egy igen szűk lépcsőházból nyílik a három lakószint (lift nincs, mozgáskorlátozottak nem tudják igénybe venni, a tűzvédelmi szabványoknak bizonyosan nem felel meg), külön a férfiak és külön a nők lakóterei. Plusz egy szinten, a tetőtérben is kialakítottak 20 kicsi szobácskát (félszobák, vagy fülkék), ahol egyágyas elhelyezést nyerhetnek az arra érdemesek. A többi szinten igen-igen zsúfoltan lakik 142 ember. Egy-egy nagyobb lakótér általában kétszer két emeletes ágyas blokkra van osztva térelválasztó falazattal (e falazat nem ér a plafonig, ajtó nincs, akárcsak a XIX-XX. sz. fordulóján épült némely menhelyeken). Ha fele ennyien lagnának itt, még az sem biztos, hogy megfelelné a jelenlegi hazai szabványoknak.

Elvileg a lakók 3 hónapra kapnak itt szállást, azonban a berendezkedésen is látható és a tájékoztatás szerint is ezt gyakran meg-meghosszabbítják, sokan már évek óta itt laknak. Sokan idősek, szociális otthonra várnak, a relatíve fiatalabbak szociális segélyből élnek, munkát keresnek. Bevételeükből fizetik a havi szállódíjat. Maga az intézmény a Caritas és a varsói önkormányzat támogatásából és ezekből a bevételekből tartja fenn magát.

A földszinten a nagy közös rendezvényekhez nagyterem áll rendelkezésre (melyhez közvetlenül kapcsolódik a telken lévő működő templom), valamint itt van a 0-24 órás fürdető (idehozza a rendőrség pl. éjszaka is a fedél nélkülieket lefürdetni, mielőtt továbbszállítanák őket), valamint a beengedő ügyeletes helyiség (ahol mindenkit szondáznak és alkoholfogyasztás esetén nem engednek be, „őket az önkormányzati szállón fogadják”), az irodák, a jól felszerelt népkonyha (ahol a lakók is melegételt kapnak), valamint a szociális munkások közös helyisége (egy-egy térelválasztóval elválasztva a három ügyfél/segítő deszk).

Az intézmény különös érdekessége, hogy szinte kizárólag maguk az ügyfelek üzemeltetik. Az egész létesítmény összesen hat fizetett alkalmazottal működik: 3 szociális munkás, 2 pszichológus, 1 vezető. Az összes többi feladatot az ügyfelek önkéntes(!) /ingyenes/ munkában látják el: a konyhán, a takarítást, a nappali-éjszakai ügyeletet, beengedést, fürdetést stb. stb. Nem kis gond a berendezések, bútorok, gyógyszerek stb. stb. beszerzése, ezeket főleg adományokból, illetve olykor pályázatokból biztosítják.

Az intézményt bemutató stáb (szociális munkás, pszichológus) igen otthonosan mozog az intézmény által kialakított normák világában.

A meglátogatott intézmény „átlagosnak számít” Varsóban, igen elgondolkodtató valóságot tükröz, mely igencsak messze van a FEANTSA konferencián elhangzott elvektől, törekvésektől.

Győri Péter